Nuorten Osasto

Minkä nuorena oppii, sen vanhana taitaa

Työläisnuorisolle

Kirj. Regina H—s.

Jo herää nuoriso, kevään kansa,
Uutta onnen aikaasi alkamaan!
Joudu juurelle punalipun,
Siellä nuorisoa kaivataan.

Jo nouse nuoriso sorron yöstä
Ihmisarvoas puoltamaan!
Toki ethän aikone ijäks' jäädä
Sorron yöhön uinumaan?

Jo herää nuoriso, aika vaatii
Tosityöhön ja toimintaan;
Jalon aatteemme alttarille
Nuoret voimasi uhraamaan.

Jo nouse nuoriso, sua oottaa
Taisto ylevä ja yhteistyö.
Kaada, kukista sorron mahti,
Että valkenis orjain yö.

Kuullos nuoriso kutsu pyhä
Käy taistoon puolesta vapauden!
Ett' loppuis' kansojen kärsimykset
Ja ihmisyys' pääsisi' voitolle.

Joudu nuoriso valon tielle
Yhdy köyhälistön rintamaan!
Ettei sortajain harhaopit
Vois ihanteitasi tahrata.

Oi työläisnuoriso, työhön ryhdy
Jo nuoren sielusi innolla!
Nuorisossa on ihmiskunnan
Pelastus sekä puoltaja.

Siitä ammattitaidosta

No nyt on tuotu kaikki palvelijattarien huonommat puolet esille. (Emme voi sanoa sitä "huonoksi puoleksi", jos ei joku ole saanut mitään ohjausta toimeensa. Se ei ole kenenkään oma syy. Siitä siis ei sovi kenenkään loukkaantua. — Toim.) Jos joku "vanhasta maasta" tullut tyttö on tehnyt jonkun tyhmyyden, niin pitääkö siitä sitten kaikkien kärsiä.

Eihän me vanhat piiat sentään kaikin niin noloja olla, ettei meillä olisi mitään ammattitaitoa ja sitä ammattitaitoa ei saada muuten kuin monivuotisen kokemuksen kautta. Olen itse palvellut jo monta vuotta perheissä, joten olen kerinnyt useampaa akkaa passaileman idässä ja lännessä, niin minä siis voin kirjoittaa omasta kokemuksestani.

Tiedän sen, että ammattitaidottomana täytyy liian paljon kärsiä, mutta mistä sen ammattitaidon silloin ottaa kun sitä ei ole. Ensiksi, kun tulin vanhasta maasta, oli minun saatava paikka, vaikka en osannut mitään, enkä osannut puhua ja paikkoja oli vaikka kuinka monta. Näytti siltä, että tottumattomalle olisi enemmän paikkoja kuin tottuneilla, syystä, että tottumaton tekee työtä niin pienestä palkasta, että kun on vaan palkan nimi, niin se riittää ja hän sitten tekee kaikki mitä käsketään, ei hän koskaan pistä vastaan. Hän vaan kärsii, sillä hänen on pakosta kärsittävä. Mutta toimeensa tottunut turaut taa joskus vastaankin, kun vaatimukset menevät ylellisyyteen. Eikä siltä ammattitaitoiselta koskaan vaaditakaan kaikkia raskaita töitä.

Ja sen opetuksen, minkä nuo armolliset rouvat antavat, saavat tytöt moninkerroin maksaa ja minä en ymmärrä, että mistä me saadan sellainen koulu, joka voipi opettaa kaikkien akkain oikut, sillä eivät he itsekään kaikesti tiedä mitä he ovat vailla ja mitä milloinkin tahtoisivat. (Vaihtamalla tietoja kokemuksistaan keskenään, voivat palvelustytöt paljon oppia toistensa kokemuksia ja siten säästyä itse kaikkea kokemuksen kautta oppimasta. — Toim.) Jos he esimerkiksi taatovat tänä päivänä yhden ruokalajin valmistettavaksi yhdellä lailla ja sitä mitä he tahtovat, niin pitää se sitten niin tehdä, vaikka se menisi päin mäntyyn. Ei silloin tule kysymykseen se kuinka hyvin palvelija sen osaa.

Ja sitten vielä on niin paljon niitä näkäpäikkoja, että ei oikein tiedä mitä milloinkin laittaisi, kun kaikkea tilataan, niin että se justiin riittää ja usein loppuu kesken. Jos kysyy, mitä minä nyt laitan jälkiruuaksi, kun sitä pitää aina olla, eikä ole mistä laittaa, niin saapi vastauksen, että etkö sinä nyt mitään osaa? Mitä silloin osaa, kun talossa ei ole muuta kuin jauhoja, vettä ja vähän suolaa. En minä usko, että siitä voi kovinkaan erinomaista jälkiruokaa laittaa, vaikka olisi kuinka hyvä kokki.

Ja kyllä se on hyvin harvoin, kun meidän emäntämme edes ajattelevat sitä, että me palvelijat olemme myöskin ihmisiä. Me heidän mielestään olemme vain joitain sellaisia työkoneita ja vielä siitäkin ala-arvoisempia kapineita. Työkonetta useinkin säästetään, vaan ei tyttöä, joka kävelee käyttämättä. Sillä sen ei ole väliä, jos palvelija ei enää pysty täyttämään tehtäväänsä, sillä eihän se paljon maksa kun saa toisen.

Ja se tapahtuu aniharvoin, että talonväki keskustelee palvelijattaren kanssa mistään asiasta, muuta kuin sen mitä on pakko puhua. Palvelijatar ei koskaan saa olla väsynyt eikä hermostunut. Hänen pitää olla aina iloinen ja reipas, aina valmis milloin vaan tarvitaan. Palvelijan täytyy olla aina valmis varttomaan herrasväkeä, mutta milloinka herrasväki varttoo palvelijaa? Jos et ole aina valmis, niin silloin saat lähteä talosta. Ja jos talonväki tahtoo sitten mustata tytön, jolla ei ole minkäänlaisia toisia todistuksia entisestään, niin hänen on kovin vaikeata enään saada toista paikkaa. Tiedän erään esimerkin New Yorkista, siellä kun niitä vasta-alkavia on enemmän. Siellä eräs tyttö palveli ja kun hän lähti paikastaan, niin hän ei saanut todistusta. Ja senjälkeen ei hän tahtonut enään millään saada paikkaa, kun aina kysyttiin missä hän on sitä ennen palvellut, joka hänen oli sanottava ja kun sieltä paikasta sitten kysyttiin minkälainen tyttö se on, niin se akka mustasi tytön niin noloksi, että ei se kelpaa ikinä mihinkään. Sillä tytöllä oli kaikenlaiset viat.

Mutta sitten eräs toinen tyttö antoi oman todistuksensa tälle tytölle, että hän sai paikan, vaikka väärällä nimellä. Siinä paikassa tykättiin tästä tytöstä oikein paljon ja hän palveli siinä monta vuotta.

Usein nämä akat ottavat tytön pienestä palkasta vaikka he sen tietävät, että tyttö ei mitään osaa ja he lupaavat opettaa. Menin kerrankin paikkaan. Olin silloin ollut muutaman kuukauden tässä maassa. En suinkaan ollut ammattitaitoinen ja palkka piti olla 15 dollaria kuukaudessa. Minä sitten pesin suuren pyykin, siivosin koko kauhean talon ylhäältä alas joka nurkan, mutta jos en kaikkia osannut oikein tehdä, että olisin tarvinnut vähän neuvoa, niin se akka oli hampaat irvissä, niin että minä aivan pelosta vapisin. Kun olin viikon ollut, niin päätin lähteä pois ja samalla kysäsin palkkaani, vaan eipäs enään mieli tehnyt sitä toista kertaa kysyä. Kiitin jumalaa, että pääsin pois ehein nahoin.

Ja niin se on nytkin vielä, että yhdessä paikassa voin täyttää työni oikein kiitettävästi ja tiedän, että minusta tykätään, vaan kun menen toiseen paikkaan, niin en pysty edes perunoita kuorimaan niin että ne kelpaisivat.

Tiedän erään akan, joka tuli kyökkiin, kun palvelija oli paistamassa "pänkeikiä" ja hän rasvasi pannun, kuten tavallista. "Ah, nyt minä tiedänkin, miksi ne eivät ole semmoisia kuin minä tahdon; ne pitää paistaa suolassa, eikä rasvassa." Mutta tämä tyttö ei ollutkaan ensikertalainen, niin käski akan paistaa "pänkeikinsä" itse suolassa, ja arvaa sen miten se rouvaan koski, mutta tyttö pisti pillit pussiin ja lähti. Ja kyllä näitä esimerkkejä olisi vaikka kuinka paljon.

Mutta kuitenkin minä olen sitä mieltä, että ei tuo ammattitaitoisuus tule niin suuresti kysymykseen palvelijattarien järjestymisessä, sillä jos me emme voi ennen järjestyä ennenkuin kaikki ovat täydelisesti ammattitaitoisia, niin siitä ei sitten tule tässä maailmassa mitään. (Ei tietenkään, sillä kaikki eivät koskaan tule järjestymään, eivätkä kaikki myöskään koskaan opi taloustöihin ja ennenkuin palvelijattaret voivat kokemuksiaan toisilleen opettaa, täytyy heidän olla **ensiksi** järjestyneitä. — Toim.) Me tiedämme, että joka päivä syntyy uusia ihmisiä maailmaan ja niin joka päivä astuu ammattitaidottomia tyttöjä palvelukseen ja koska ei ole vielä yhtään pappia syntynyt raamattu kainalossa, niin ei myöskään ole syntynyt yhtään tyttöä ammattitaitoisena.

Ja koska me palvelijat kaikin olemme köyhäin lapsia, niin meidän on astuttava työhön jo niin nuorina, että järki ja ajatukset eivät vielä kovin pitkälle kanna ja palveleminen on ainoa ammatti, jonka pystyy ottamaan ilman kouluja. Mutta silti meidän täytyy järjestyä. Siksipä tuo kotityö on niin halpa-arvoista, kun sitä pystyvät köyhät täyttämään. Mutta kun meillä on unio, niin sieltä saapi sitten täysin oppineita ja oppimattomia palvelijoita ja siltä väliltä vaikka kuinka paljon, mutta kaikki union ehdoilla ja jäsenverot olkoot niin alhaiset, että ei kenenkään tarvitse sen tähden pois jäädä sääppäämään.

J—Y MÄKI.

VIERASKIELINEN PALVELIJATAR KERTOO KOKEMUKSIAAN.

San Francisco Daily News'issa kirjoittaa eräs palvelijatar seuraavaa:

Daily News'in toimitus:— Haluan kertoa elämästäni lehdessänne. Olen ollut sen vakituinen lukija seitsemän vuotta. Minulal on äiti elätettävänä. Minun täytyi tehdä työtä kuusitoistatuntia päivässä eräässä yksityisperheessä $20 kuukausipalkalla. En koskaan saa vapaata aikaa. Nämä ihmiset olivat rikkaita. Niin rikkaita, että heillä oli vakituinen lääkäri, koirilleen, joita varten oli myöskin varattu lääkekaappi ja niille annettiin alkoholi-hierontaa, lämpimiä kylpyjä ja ruokittiin parhaimmalla maidolla ja valituilla ryyneillä.

Vihdoin minä sairastuin ja sanoin rouvalle, että en voi tehdä enään työtä, selänkivistyksen takia. Hän lupasi maksaa minulle päivämäärän mukaan ja sanoi että minä saan lähteä talosta. Hän kyllä kutsui lääkärin minua katsomaan, mutta minä en saanut alkoholihierontaa eikä muitakaan lääkkeitä lääkekaapista. Minun täytyi lähteä sairaana talosta.

Minun täytyi lähteä. Pidätteko te tämän kristillisenä menettelynä ihmisten taholta, jotka sanovat olevansa kristittyjä? Minä toivoisin, että teidän raporterinne Williams kävisi ja ottaisi selvän siitä minkälaiset ihmiset palkkaavat tyttöjä keittiöhinsä tässä kaupungissa ja miten he näitä tyttöjä kohtelevat, samoin kuin hän kävi tutkimassa pelastuslähetystöjä.

TYÖLÄISTYTTÖ.

Yllaolevasta näemme, että kaikenkieliset palvelijattaret ovat samassa asemassa yleensä poikkeuksia lukuun ottamatta. Ja palvelijattarien täytyy ryhtyä siinä mielessä järjestymään, että siihen saadaan palvelijattaret kaikista kansallisuuksista osallisiksi.

Huom!
New York'in Suom. Naisten OSUUSKOTI
ja paikanvälitystoimisto:
241 Lenox ave, 122 st.
Telef. 813 Morning side.

KODIN OSASTO

MISTÄ SAAMME VOITA.

(Terveyslehden mukaan)

Jokaisen vähävaraisen perheen äiti katsoo huolestuneena edessä olevaa talvea kohti. Ruoka-aineet kallistuvat työansiot pienenevät; menot kohoavat, tulot pienenevät. Mutta ruokahalu on ennallaan. Ja lapset, jotka elivät vielä ymmärrä ajan vaikeutta, tarttuvat tuon tuostakin kuten ennenkin äidin vyöliinaan ja pyytävät "Äiti saanko voileivän — oikeen suuren?"

On tietysti koteja, joissa äiti ilomielin täyttää pienokaistensa pyynnön, mutta on sellaisiakin, joissa äiti huaten kääntyy toisaalle ja koettaa johtaa lapsen ajatukset pois "suuresta voileivästä."

Useimmissa kodeissa on sentään leipää, mutta — voita —! Sen hinta on kohonnut niin korkealle, että vähävaraiset saavat sen pyyhkäistä ruokalistalta kokonaan pois. Ja monin paikoin ei tarjonta vastaa kysyntää varakkaimmissakaan ostajapiireissä.

Emme silti ole pakotetut voipulan takia paljasta leipää antamaan pyydetyn voileivän sijasta. Ellemme voi hankkia leivän lauhduttamiseksi "lehmän voita", niin ruvetkaamme itse meijeriksi ja valmistakaamme "hedelmävoita", joka on hinnastaan halvempaa ja sitäpaitsi erittäin terveellistä.

Otetaan omenia, rabarberia ja porkkanoita yhtä paljon kutakin, kuoritaan, huuhdotaan ja mahdollisimman pieutä vesimäärää käyttäe keitetään pehmeiksi kukin laji erikseen, sekä puserretaan sihdin läpi. Näin saadut soseet yhdistetään ja punnitaan. Sekoseen pannaan nyt sokuria 3|4 tai 2|3 osaa sen koko painosta. Jos voi tulee kohta käytettäväksi, voi sokurimäärä olla tuntuvasti pienempi. Seosta huolellisesti hämmentäen keitetään sitä hiljaisella tulella yhdestä aina kuuteen tuntiin saakka, riippuen siitä, miten kirkkaaksi voi haluttaan. Säilytetään kuten muitakin hedelmähilloja.

Ellei rabarberia ole saatavana, niin sitä tapauksessa voi käyttää runsaammin happamia omenia.

Je henkilöiden joita vaivaa vatsahapon paljous, on paras jättää rabarberi kokonaan pois. Kokeilut ovat osottaneet, että porkkana-omenavoi sopii erittäin hyvin edellä mainitun kaltaisille henkilöille.

Toinen, vaikka hinnaltaan kalliimpi hedelmävoi on hunaja. Ikävä vaan, että sen hankinta on vaikea vähävaraisille.

Meillä pidetään yleensä kaikkea "makeaa" ylellisyysnautintona ja sen käyttöä suurena tuhlauksena. Mutta hedelmävoi on arvokasta ravintoainetta — senhän ymmärtää jokainen ken ajattelee siihen käytettyjä aineksia. Ja juuri tänä aikana, kun pennit soikeiksi sormissa venyvät on katsottava, miten parhaiten eteenpäin päästään. Kun saa rabarberit, omenat ja porkkanat omasta, pääsee tietysti vielä paljon vähemmällä, kun ne, jotka joutuvat nmä ainekset ostamaan, mutta ostettunakin, tulee se halvemmaksi kuin voi. Monen voipaunan hinnan säästävät emännät hedelmävoita käyttäessään, sill puurojenkin "kyytimiehenä" on se erinomaista.

Mitä taas rasvan tarpeeseen tulee, voimme huoletta vähentää lehmävoin käyttöä, ruumis saa kyllä rasvaa muistakin ravintoaineista tarpeellisen määrän.